

SIMULARE CLUJ
EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2024-2025
Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I.TÉTEL **(60 PONT)**

A.

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből

- Lehetséges válaszok: Kassák Lajos, Nagy László, Rákos Sándor, Zelk Zoltán, Galkó Balázs;
- Pontozás: Minden helyesen azonosított személy 1 pontot ér. Bármely, a szövegből helyesen kiírt, érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. 4 x 1 pont = **4 pont**

2. Egyenes következtetések levonása explicit információk alapján

- A helyes válasz: b.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

3. Explicit információk következményeinek felismerése

- A helyes válasz: d.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

4. Explicit és implicit információk visszakeresése a szövegből

- A helyes válasz: b.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

5. Explicit információk visszakeresése és társítása

- A helyes válaszok: 1) b.; 2) a.; 3) a.; 4) b.; 5) a.; 6) c.
- Pontozás: Minden helyes társítás 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 6 x 1 pont = **6 pont**

6. Egyenes következtetések levonása a szövegből vett információk alapján

- A helyes válaszok: 1) d.; 2) b.; 3) c.; 4) a.
- Pontozás: Minden helyes válasz 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 4 x 1 pont = **4 pont**

7. Szavak/kifejezések értelmezése a szöveg információi alapján

- Lehetséges válaszok: *rendvényysorozat* = több napig tartó rendezvény, *emlékszoba* = kiállítás, múzeumként berendezett szoba, *avatóbeszéd* = ünnepélyes megnyitó beszéd, *versmaraton* = rendezvény, melynek keretében hosszabb időn át költeményeket szavalnak, Galkó Balázs pl. József Attila összes versét vállalkozott elmondani;
- Pontozás: Minden helyes értelmezés/magyarázat/szinonim kifejezés 1 pontot ér. Bármely, a szövegből helyesen kiírt, vagy a szöveg alapján megfogalmazott érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. 4 x 1 pont = **4 pont**

8. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, a szöveg információinak felhasználása a megadott konkrét helyzetben

- Lehetséges válasz: Nagyon szívesen részt vennék egy olyan rendezvényen, amelyet a költészet napjára szerveznek, mert érdekesnek tartom a költők és az irodalom személyes, közvetlen megünneplését. Különösen egy olyan esemény, mint Galkó Balázs versmaratonja vonz a leginkább. Az ilyen rendezvényeken az ember közelebb kerülhet a költészethez, a versekhez. Azonban a túlságosan merev, hivatalos események kevésbé vonzanak, mivel azok gyakran elveszik a költészet varázsát.
Vagy: Nem vennék részt egy ilyen rendezvényen, mert számomra nem vonzó. Az események sokszor elvesztik a költészet valódi lényegét, és inkább formális megemlékezéssé válnak, mint valódi, élményt adó találkozássá. A szövegben említett szavakat és a kötött programok nem igazán teremtenek közvetlen kapcsolatot a költészet és az emberek között. Inkább egy kötetlenebb, személyesebb megemlékezésen vennék részt, amely lehetőséget ad az irodalom mélyebb megélésére.
- Pontozás: Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. Bármely, a szöveg információira hivatkozó érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. 6 pont

B.

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből

- A helyes válaszok: 1) a.; 2) d.; 3) b.
- Pontozás: Minden helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 3 x 2 pont = **6 pont**

2. Implicit információk (fókusz szerepű kifejezés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása

- A helyes válaszok: 1) B.; 2) B.
- Pontozás: Mindkét helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 2 x 2 pont = **4 pont**

3. Beszédszándék (tény- és véleményközlés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása

- A helyes válaszok: 1) b.; 2) a.; 3) a.; 4) b.; 5) a.
- Pontozás: Minden helyes jelölés 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 5 x 1 pont = **5 pont**

4. Mondatszerkezet felismerése, adott szerepű (alanyi, tárgyi, határozói) kifejezések azonosítása, kiválasztása a lehetőségek közül

- A helyes válaszok: 1) a.; 2) d.; 3) f.
- Pontozás: Minden helyesen azonosított kifejezés betűjelének kiírása 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. $3 \times 1 \text{ pont} = 3 \text{ pont}$

5. Összefüggések felismerése a főnévi csoportban, birtokviszony, birtokos és birtok kiválasztása a lehetőségek közül

- A helyes válaszok: 1) d.; 2) d.
- Pontozás: Minden helyesen azonosított birtokos szerkezet betűjelének kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. $2 \times 2 \text{ pont} = 4 \text{ pont}$

6. Implicit információk (modális jelentés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása

- A helyes válaszok: b.; a.
- Pontozás: Mindkét helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. $2 \times 2 \text{ pont} = 4 \text{ pont}$

7. Logikai struktúrák (ok-okozati összefüggések) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszok (ok és okozat) azonosítása

- A helyes válaszok:
1) Ok: *A hivatalos és nagyszabású események sorozata azonban azt eredményezte; Okozat: hogy éppen az ünnepelt, József Attila és költészete szorult háttérbe.;*
2) Ok: *...mivel tagjai elérkezettnek vélték az időt, hogy József Attila emlékét és verseit végre kiszabadítsák a hivatalosság halálos öleléséből; Okozat: Az április 11-i dátum ötletét egy évvel korábban, 1963-ban a Magyar Írók Szövetségének költői szakosztálya dobta fel;*
• Pontozás: Minden helyesen azonosított ok-okozat pár 2 pontot ér. Bármely, a javítókulcstól eltérő helyes válasz elfogadható. Részpontoszám nem adható. $2 \times 2 \text{ pont} = 4 \text{ pont}$

II.TÉTEL

30 pont

1. Explicit információk azonosítása a szövegben: a szövegbeli előfordulását tekintve korábbi esemény azonosítása

- Helyes válaszok: 1) b.; 2) a.
- Pontozás: Minden helyesen kiírt betűjel 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. $2 \times 2 \text{ pont} = 4 \text{ pont}$

2. Információk, gondolatok értelmezése

- Lehetséges válasz: A részlet alapján egyértelműen érződik a magyartanárno bizonytalansága és megfelelési kényszere. Bár látszólag támogatja a költőt azzal, hogy engedi saját elképzelése szerint cselekedni, valójában fél attól, hogy ez nem fog megfelelni az igazgató elvárásainak. A terem végébe pillantva igyekszik biztosítani a felettesét, hogy nem vállal felelősséget a helyzetért, és hárítja a

szervezés hibáját Erzsikére. A szöveg utal arra is, hogy a magyartanár szerint az „élő költők” jelenléte azért rizikós, mert nagy eséllyel nem felelnek meg teljesen az igazgató által elvárt normáknak, amelyeket ő viszont jól ismer, és igyekszik be is tartani.

• **Pontozás:** érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. 5 pont

3. Explicit információk felismerése és visszakeresése, a szereplők viszonyainak bemutatása a szövegből vett információk alapján

• **Lehetséges válasz:** Az igazgató és a meghívott vendég közötti viszony hivatalos, de feszültségekkel terhelt. Az igazgató láthatóan nem tartja sokra a meghívott költőt, amit az is jelez, hogy inkább egy „rendes író” látna szívesen, aki megfelel az általa elképzelt, hagyományos írói képnek (például szakállal vagy szemüveggel). A találkozásuk során az igazgató formális udvariasságot tanúsít, de inkább távolságtartó és lekezelő. A költőtől elvárja, hogy az esemény rendben, rendbontás nélkül folyjon le, ezzel mintha kétségbe vonná a vendég hozzáértését. Amikor a költő nem áll fel a vers felolvasásához, az igazgató kézmozdulatokkal próbálja irányítani, majd, amikor nem az elképzelései szerint alakulnak a dolgok, inkább távozik a teremből. A költő az igazgatóhoz visszafogott, de kissé távolságtartó iróniával viszonyul, pl. az igazgató üzenetét hangosan felolvassa a közönségnek. Ez a viselkedés finom lázadásként is értelmezhető, amely jelzi, hogy a költő nem hajlandó alárendelni magát az igazgató merev elképzeléseinek. Bár megfordul a fejében, hogy a lázadás valakinek az állásába kerülhet, mégis ragaszkodik ahhoz, hogy a művészetet saját hitvallása szerint képviselje.

• **Pontozás:** A szereplők közti viszony természetének megnevezése – 1 pont. A maximális pontszám csak abban az esetben adható meg, ha a szereplők közti viszony természete is bemutatásra kerül: érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 4 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes vagy részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont 6 pont

4. Elbeszélő szöveg alkotása, szövegtömörítés nézőpontváltással

Értékelési szempontok:

1) Témához való igazodás:

a. Az események részletező, kifejtett bemutatása a megjelölt nézőpont szerint – 3 pont, a megadott téma részleges bemutatása – 2 pont, kísérlet a megadott téma bemutatására – 1 pont.

b. A szöveg információira való utalás – 2 pont.

2) Az elbeszélő szöveg sajátosságainak minél pontosabb követése az igazgató nézőpontjából (események időrendben való bemutatása, egyes szám első személyű elbeszélés, elbeszélői nézőpont, elbeszélés hangneme, ritmusa stb.) – 5 pont; az elbeszélő szöveg sajátosságainak és a megjelölt nézőpont részleges betartása – 3 pont.

3) Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 5 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont. A pontszám csak a terjedelmi feltételek teljesítése esetén adható meg.